

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**Факультет музичного мистецтва
Кафедра теорії та історії музики**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ В
ГАЛУЗІ МУЗИКОЗНАВСТВА**

**Програма та навчально-методичні матеріали
до курсу**

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво
Спеціальність – 025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійні програми: Академічний спів,
Естрадний спів, Музичне мистецтво естради,
Народні інструменти, Народний спів, Оркестрові
духові та ударні інструменти, Оркестрові струнні
інструменти, Фортепіано, Хорове диригування
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Харків, 2023

УДК 78.072.2:001.891](073)

Н 34

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 12 від 2023 року)

Рецензенти:

Коновалова І. Ю., доктор мистецтвознавства, доцент, зав. кафедри теорії та історії музики Харківської державної академії культури

Бреславець Г. М., кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри естрадного та народного співу, заступник декана факультету музичного мистецтва Харківської державної академії культури

Укладач:

Польська Ірина Іллівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри теорії та історії музики ХДАК

Н 34 Науково-дослідницька майстерність у галузі музикознавства : прогр. та навч.-метод. матеріали з навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістер.) рівня вищої освіти за напрямом підготовки 02 «Культура і мистецтво», спеціальністю 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійні програми «Академічний спів», «Естрадний спів», «Музичне мистецтво естради», «Народні інструменти», «Народний спів», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Оркестрові струнні інструменти», «Фортепіано», «Хорове диригування» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т музичного мистецтва, Каф. теорії та історії музики ; [уклад. Польська І. І.]. Харків : ХДАК, 2023 р. 25 с.

УДК 78.072.2:001.891](073)

© Харківська державна академія культури, 2023

© Польська І. І., 2023 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна / освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>02 мистецтво</u>	Обов'язкова	
	Спеціальність <u>025 музичне мистецтво</u>		
Загальна кількість годин - 90	Освітньо-професійна програма: Академічний спів, Естрадний спів, Музичне мистецтво естради, Народний спів, Народні інструменти, Оркестрові струнні інструменти, Оркестрові духові та ударні інструменти, Фортепіано, Хорове диригування	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4,62	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: год. Вид контролю: іспит 1 сем.	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 0,5 аудиторних/самостійна

для заочної форми навчання — 0,125 аудиторних/самостійна

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі.

«Науково-дослідницька майстерність в галузі музикознавства» — навчальна дисципліна в системі фахових дисциплін спеціальності 025 — «Музичне мистецтво». Курс «Науково-дослідницька майстерність в галузі мистецтва» призначений для магістрантів факультетів музичного мистецтва вузів культури та мистецтва. Він є суттєвою складовою

частиною комплексу фахових дисциплін, важливою ланкою комплексного професійного формування здобувачів другого (магістерського) рівня вищої музичної освіти.

Зміст даної програми обумовлений пріоритетним значенням принципу єдності теоретичного, історичного і виконавсько-аналітичного підходів до науково-практичного осягнення проблематики, пов'язаної з сучасним музикознавством.

Передумовами для вивчення дисципліни є комплекс музично-історичних, музично-теоретичних та музично-виконавських дисциплін, що є базовими для формування фахових компетентностей на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої музичної освіти. Курс «Науково-дослідницька майстерність в галузі музикознавства» є щільно пов'язаним у педагогічному процесі з дисциплінами музично-історичного, музично-теоретичного, методико-педагогічного та культурологічного циклів, а також з фаховими виконавськими дисциплінами за освітньо-професійними програмами «Хорове диригування», «Академічний спів», «Народний спів», «Естрадний спів», «Народні інструменти», «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Фортепіано», «Музичне мистецтво естради».

Важливим підґрунтям для засвоєння навчальної дисципліни «Науково-дослідницька майстерність в галузі музикознавства» є володіння теоретичними знаннями та практичними навичками з дисциплін «Історія світової художньої культури», «Історія світової музики», «Історія української музики», «Аналіз музичних творів», «Основи наукових досліджень», «Музична педагогіка», «Музична інтерпретація», «Методика викладання фахових дисциплін», «Хорознавство», «Історія вокального мистецтва», тощо.

Теоретичні знання, засвоєні під час вивчення курсу «Науково-дослідницька майстерність в галузі музикознавства», є однією з умов, що забезпечують професійний зріст магістра у його фаховій виконавській діяльності за відповідною освітньою програмою, а також під час проходження курсу «Науково-педагогічна практика».

Своєю чергою, здобутий у ході вивчення навчальної дисципліни «Науково-дослідницька майстерність в галузі музикознавства» науково-професійний досвід у вигляді системи знань, умінь і компетентностей є вагомим теоретичним підґрунтям вивчення курсів «Виконавські аспекти музичної текстології», «Теорія та історія сучасної музики», «Педагогічна майстерність», «Духовна музика: національні традиції та сучасність», «Науково-дослідницька робота», проходження магістрами науково-педагогічної практики і успішної підготовки ними науково-дослідницької роботи.

Значна роль в програмі курсу належить аналізу методологічних питань специфіки музикознавчої науково-творчої діяльності, сучасних нормативних вимог до змісту та форму наукової роботи, особливостей процесу підготовки та захисту магістерської роботи з проблем музичного мистецтва, а також оволодінню практичними навичками науково-творчого процесу та наукової дискусії.

Курс «Науково-дослідницька майстерність в галузі музикознавства» значною мірою базується на матеріалах наукологічних та методологічних досліджень в галузі музикознавства та науково-дослідницької діяльності – зокрема, праць О. Катрич («Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти)»), «Музичне виконавство як інспіруючий чинник»), О. Козаренка («Феномен української національної мови»), О. Коменди («Поняття жанру в сучасному музикознавстві»), А. Котляревського («Музичні системи європейського мистецтвознавства»), О. Лігус, В. Лігус («Проблема стилю в музикознавчих дослідженнях: досвід систематизації»), «Теоретичні аспекти проблеми стилю в музикознавчих дослідженнях ХХ – початку ХХІ століття»), В. Марік («Концептуальна система сучасного вітчизняного музикознавства»), В. Москаленка («Лекції з музичної інтерпретації», «Музичний твір як текст», «Творчий аспект музичної інтерпретації (до проблеми аналізу)»), «Теоретичний та методичний аспекти музичної інтерпретації»), О. Немкович («Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін»), І. Польської («Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві»), І. Пяковського («До питання національної ідентифікації в

музичному мистецтві»), О. Самойленко («Музикознавство та методологія гуманітарного знання», «Наукові обрії сучасного українського музикознавства»), В. Шейка та Н. Кушнарєнко («Організація та методика науково-дослідницької діяльності»), С. Шипа («Музична форма: від звуку до стилю», «Музичний жанр в методологічному аспекті»), Ю. Чекана («До питання визначення предмету історії музики») тощо, а також на нормативних документах МОН України щодо підготовки наукових праць.

Спираючись на відомості про вимоги до підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої музичної освіти за спеціальністю «Музичне мистецтво», про існуючі загальні вимоги до змісту, структури та оформлення наукових кваліфікаційних праць, а також про особливості сучасних науково-дослідницьких технологій в дана навчальна дисципліна суттєво поглиблює та посилює науково-професійну підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої музичної освіти за освітньо-професійними програмами «Хорове диригування», «Академічний спів», «Народний спів», «Естрадний спів», «Народні інструменти», «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Фортепіано», «Музичне мистецтво естради».

Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС	90 годин / 3 кредити ECTS
Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять	<p>для денної форми навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальна кількість годин – 90; – тижневих годин: аудиторних – 2, самостійної роботи студентів – 4,62; – аудиторних занять 30 год., з них лекцій – 20 год., семінарських занять – 10 год. <p>для заочної форми навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальна кількість годин – 90; – аудиторних занять 10 год., з них лекцій – 6 год., семінарських занять – 4 год. – самостійної роботи студентів – 80
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова

Мета курсу:	надання здобувачам другого (магістерського) рівня вищої музичної освіти за освітньо-професійними програмами «Академічний спів», «Естрадний спів», «Музичне мистецтво естради», «Народні інструменти», «Народний спів», «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Фортепіано», «Хорове диригування» сучасної науково-методологічної бази для подальшої дослідницької діяльності в галузі музичного мистецтва, для підготовки кваліфікаційної роботи з проблем музичної науки та музично-виконавської практики; вивчення існуючих вимог до написання наукових праць; формування у магістрантів теоретичних і практичних компетентностей, необхідних для наукової діяльності в музикологічній сфері відповідно до кваліфікації «магістр».
Завдання:	<ul style="list-style-type: none"> – визначати специфіку музикознавства як наукової системи; – визначати типологію та структуру сучасного музикознавства; – характеризувати основні напрями та проблемні сфери теоретичного, історичного та виконавського музикознавства; – характеризувати провідні методи та підходи сучасного музикознавства; – визначати особливості європейської музичної думки різних епох; – визначати основні категорії та універсалії сучасного музикознавства; – визначати основні типи музичних стилів; – визначати принципи класифікації музичних жанрів; – характеризувати взаємодію музичної форми та змісту;

	<ul style="list-style-type: none"> – визначати специфіку музичного тексту; – характеризувати сучасні методологічні засади підготовки наукових праць з проблем музикознавства; – визначати загальні вимоги МОН України до змісту та оформлення наукових праць; – визначати практичні аспекти наукової комунікації в сфері музикознавства; – визначати загальні вимоги до змісту магістерської роботи з музикознавчих дисциплін
Предмет:	– специфіка сучасного музикознавства та науково-дослідницької майстерності в цій галузі

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна:

Навчальна дисципліна «Науково-дослідницька майстерність в галузі музикознавства» використовується для формування компетентностей та програмних результатів навчання, визначених освітньо-професійними програмами «Академічний спів», «Народний спів», «Естрадний спів», «Народні інструменти», «Музичне мистецтво естради», «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Фортепіано», «Хорове диригування» для фахової підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої музичної освіти за спеціальністю 025 – музичне мистецтво.

У результаті вивчення дисципліни «Науково-дослідницька майстерність в галузі музикознавства» магістранти мають оволодіти таким комплексом компетентностей:

Освітньо-професійна програма	Інтегральна компетентність:
«Академічний спів», «Народний спів», «Естрадний спів», «Народні інструменти», «Музичне мистецтво естради», «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Фортепіано», «Хорове диригування»	Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.
	Загальні компетентності:
	ЗК 1. Здатність спілкування іноземною мовою. ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 10. Здатність вибудовувати і реалізовувати стратегію і тактику свого інтелектуального, культурного професійного саморозвитку та самовдосконалення. ЗК 11. Здатність до оволодіння науково-дослідною майстерністю в галузі музикознавства. ЗК 15. Здатність виконувати професійну діяльність відповідно до стандартів якості, а також володіти засобами їх впровадження.
	Спеціальні (фахові) компетентності:
	СК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями

	<p>конкретного історичного періоду.</p> <p>СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, педагогічній діяльності.</p> <p>СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.</p> <p>СК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.</p> <p>СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.</p> <p>СК 14. Здатність до використання практичних знань, умінь та навичок у музично-професійному дискурсі (виконавському, педагогічному, науково-дослідницькому).</p> <p>СК 15. Усвідомлення та використання методів та технологій наукових досліджень у сферах музичного мистецтва та музичної культури.</p>
--	--

Програмні результати навчання:

Освітньо-професійна програма	Програмні результати навчання
<p>«Академічний спів», «Народний спів», «Естрадний спів», «Народні інструменти», «Музичне мистецтво естради», «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Фортепіано», «Хорове диригування»</p>	<p>РН 1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності.</p> <p>РН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.</p> <p>РН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.</p> <p>РН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>РН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 11. Використовувати сучасні інформаційні технології у творчій, педагогічній та науково-дослідницькій діяльності в сфері музичного мистецтва на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях.</p> <p>РН 12. Оперувати нормативною базою, яка визначає діяльність закладів культури і мистецтв, творчих колективів та інших мистецьких установ в Україні та світі, застосовувати навички стратегічного мислення для її коригування відповідно до вимог сучасності.</p> <p>РН 14. Власною виконавською, педагогічною, науково-дослідницькою діяльністю активно впливати на розвиток музичної культури України, поширювати духовні цінності та ідеали українського музичного мистецтва.</p> <p>РН 15. Планувати, коригувати та реалізовувати етапи власної творчої і наукової кар'єри, безперервно продовжуючи самоосвіту,</p>

	підвищувати професійну кваліфікацію у сфері музичного мистецтва.
--	--

Засоби діагностики та методи демонстрування результатів навчання та підсумкова форма контролю

Засоби діагностики та методи демонстрування результатів	<p>1. поточний контроль – усне опитування, виконання індивідуальних практичних завдань, тестування, доповіді на семінарських заняттях, реферати;</p> <p>2. підсумковий контроль – іспит (усне опитування, письмове виконання практичного завдання).</p> <p>Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • іспит; • стандартизовані тести; • реферати; • презентації результатів виконаних завдань та досліджень; • студентські презентації та виступи на наукових заходах.
Підсумкова форма контролю	іспит
Форми навчання	Навчальні заняття в очній, дистанційній або змішаній формах, самостійна робота, контрольні заходи.
Види навчання:	Лекційні, семінарські заняття, самостійна робота.
Методи навчання:	Проблемний виклад, дальтон-план, частково-пошуковий, дослідницький – самостійний пошук наукових, навчальних матеріалів за тематикою навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм оцінювання результатів навчання є досягнення магістрантом мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

A 90-100 (відмінно): магістрант відвідував усі аудиторні заняття, має повний конспект лекцій, творчо орієнтується в матеріалі курсу, якісно виконував усі контрольні завдання, постійно брав активну участь в обговоренні проблемних питань дисципліни.

B 82–89 (добре): магістрант відвідував переважну більшість аудиторних занять, має конспект лекцій, вільно орієнтується в матеріалі курсу, доволі повно виконував контрольні завдання, брав участь в обговоренні проблемних питань дисципліни.

C 74–81 (добре): магістрант відвідував більшість аудиторних занять, має конспект лекцій, орієнтується в більшості проблем з курсу, виконував контрольні завдання, іноді брав участь в обговоренні проблемних питань дисципліни.

D 64–73 (задовільно): магістрант відвідував частину аудиторних занять, відсутній конспект частини лекцій, орієнтується в деяких проблемах з курсу, виконував деякі контрольні завдання, майже не брав участі в обговоренні проблемних питань дисципліни.

E 60–63 (задовільно): магістрант відвідав незначну частину аудиторних занять, відсутній конспект більшості лекцій, поверхово розуміється в проблемах курсу, більшість контрольних завдань не виконані або виконані на низькому рівні, уникав обговорення проблемних питань дисципліни.

FX 35–59 (незадовільно з можливістю повторного складання): магістрант пропустив більшість аудиторних занять, немає конспекту лекцій, дуже поверхово розуміється в проблемах курсу, контрольні завдання не були виконані, практично не брав

участь в обговоренні проблемних питань дисципліни.
F 0–34 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни): магістрант не відвідував або майже не відвідував заняття з даної дисципліни, не має конспекту лекцій, не розуміється в проблемах курсу, контрольні завдання не виконувалися, уникав обговорення проблемних питань дисципліни.

Кількість тижнів для теоретичної підготовки	13
кількість розділів	3
кількість тем	10

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Концептуально-методологічні засади сучасного музикознавства

Тема 1. Музикознавство в системі сучасного мистецтвознавства та гуманітаристики

Музикознавство як наука про музику. Специфіка музики як виду мистецтва. Музикознавство у взаємозв'язках із іншими галузями мистецтвознавства (літературознавство, театрознавство, хореологія тощо) та гуманітаристики (філософія, естетика, культурологія, історія, філологія тощо).

Тема 2. Музикознавство як наукова система.

Структура музикознавства. Музикознавство та його типологія. Система теоретичного музикознавства: основні напрями та проблемні сфери. Історичне музикознавство та його провідні засади. Виконавське музикознавство та його специфіка. Сучасна структура музичної науки: основні галузі та напрями.

Тема 3. Методологія сучасного музикознавства.

Музикознавство в динаміці методологічних трансформацій. Основні методологічні концепції сучасної музичної науки. Провідні дослідницькі методи та підходи сучасного музикознавства.

Розділ 2. Історичне формування європейської музичної думки.

Основні категорії та універсалії сучасного музикознавства

Тема 4. Генеза та еволюція музично-теоретичної думки в європейській музичній культурі (до XIX ст.).

Музично-теоретичні уявлення Стародавнього Світу. Музично-теоретична думка античності: загальна характеристика. Музична думка Середньовіччя. Музична думка доби Відродження: загальна характеристика.

Музично-теоретична думка доби бароко. Теорія афектів та її вплив на музичне мистецтво XVII–XVIII ст. Музично-теоретична думка доби класицизму.

Тема 5. Генеза та еволюція музично-теоретичної думки в європейській музичній культурі (XIX – початок XXI ст.).

Музикознавча думка XIX ст.: загальна характеристика. Музично-теоретична думка романтизму. Музикознавство XX ст.: загальна характеристика (етапи, напрями). Музикознавчі концепції видатних вчених-музикознавців XX – поч. XXI ст.

Розвиток музикознавчої думки в українській музичній науці.

Тема 6. Стыль та жанр як категорії музикознавства

Поняття стилю та жанру в музиці. Типологія музичних стилів. Принципи класифікації музичних жанрів. Теорія стилю та теорія жанру як фундаментальні напрями сучасної музичної науки. Провідні концепції стилю та жанру в сучасному музикознавстві.

Тема 7. Музична форма та музична мова

Музична форма та композиція. Теорія музичної форми. Типологія музичних форм.
 Діалектика змісту та форми в музиці. Теорія музичного змісту, музична герменевтика та музична семантика.

Музична мова як інструмент музичного мислення.

Розділ 3. Наукологічні та практичні засади формування науково-дослідницької майстерності в галузі музикознавства

Тема 8. Методологічні засади підготовки наукових праць з проблем музикознавства

Методологія науково-дослідницької роботи. Сучасні методологічні засади підготовки наукових праць з проблем музикознавства. Шляхи формування науково-дослідницької майстерності в галузі музикознавства. Основні сфери музикознавчої наукової фахової літератури. Особливості наукового викладу матеріалу музикознавчого дослідження. Термінологія сучасного музикознавства.

Тема 9. Сучасні вимоги до змісту, структури та оформлення наукових праць

Загальні вимоги МОН України до змісту наукових праць. Загальні вимоги МОН України до структури наукових праць. Загальні вимоги МОН України до оформлення наукових праць. Загальні вимоги до кваліфікаційних робіт з проблем музикознавства.

Академічна добросовісність. Навички академічного письма.

Тема 10. Практичні аспекти наукової комунікації в сфері музикознавства

Наукові конференції як форма музикознавчої комунікації. Наукова доповідь як жанр музикознавчої діяльності. Наукологічні та етичні принципи проведення наукової дискусії. Специфіка усної та письмової форм музикознавчої майстерності. Оволодіння навичками наукової дискусії з проблем кваліфікаційної роботи в галузі музикознавства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Розділ 1. Концептуально-методологічні засади сучасного музикознавства														
Тема 1. Музикознавство в системі сучасного мистецтвознавства та гуманітаристики	8	2					6							
Тема 2. Музикознавство як наукова система	10	2		2			6	14	1					13
Тема 3. Методологія сучасного музикознавства	10	2		2			6	16	1		1			14
Разом за розділом 1	28	6		4			18	30	2		1			27
Розділ 2. Історичне формування європейської музичної думки. Основні категорії та універсалії сучасного музикознавства														
Тема 4. Генеза та еволюція музичної	8	2					6							

думки в європейській музичній культурі (до XIX ст.)												
Тема 5. Генеза та еволюція музичної думки в європейській музичній культурі (XIX – поч. XXI ст.)	8	2			6	14	1					13
Тема 6. Стиль та жанр як категорії музикознавства	10	2		2	6	16	1		2			13
Тема 7. Музична форма та музична мова	8	2			6							
Разом за розділом 2	34	8		4		24	30	2		2		26
Розділ 3. Наукологічні та практичні засади формування науково-дослідницької майстерності в галузі музикознавства												
Тема 8. Методологічні засади підготовки наукових праць з проблем музикознавства	8	2			6							
Тема 9. Сучасні вимоги до змісту, структури та оформлення наукових праць	10	2		2	6	16	1		1			14
Тема 10. Практичні аспекти наукової комунікації в сфері музикознавства	8	2			6	14	1					13
Разом за розділом 3	26	6		2		18	30	2		1		27
Усього годин	90	20		10		60	90	6		4		80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Музикознавство як наукова система	2
2	Методологія сучасного музикознавства.	2
3	Стиль та жанр як категорії музикознавства	2
4	Сучасні вимоги до змісту, структури та оформлення наукових праць	2
5	Практичні аспекти наукової комунікації в сфері музикознавства	2
Разом		10

6. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Музикознавство в системі сучасного мистецтвознавства та гуманітаристики	6
2	Музикознавство як наукова система.	6
3	Методологія сучасного музикознавства	6

4	Гене́за та еволю́ція музично-теоретичної думки в європейській музичній культурі (до XIX ст.)	6
5	Гене́за та еволю́ція музично-теоретичної думки в європейській музичній культурі (XIX – початок XXI ст.)	6
6	Стиль та жанр як категорії музикознавства	6
7	Музична форма та музична мова	6
8	Методологічні засади підготовки наукових праць з проблем музикознавства	6
9	Сучасні вимоги до змісту, структури та оформлення наукових праць	6
10	Практичні аспекти наукової комунікації в сфері музикознавства	6
Разом		60

7. Форми контролю

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний	усне опитування під час лекційних, семінарських занять в онлайн- та оффлайн- форматі, виступи на семінарах, реферати
2.	Періодичний	виступи на семінарах, тестування
3.	Самостійна робота	виконання завдань до самостійної роботи.
4.	Підсумковий контроль	іспит

Відпрацювання пропущених занять

Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених магістрантам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу аспіранта; у випадку не відпрацювання магістрантом усіх передбачених навчальним планом видів занять до заліку він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання магістрант та викладач взаємопогоджують.

Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантними, поважати думку колег. Усі питання щодо проходження курсу та можливостей застосування набутих знань мають обговорюватись між магістрантами та викладачем. Плагіат або інші форми нечесної поведінки магістрантів (зокрема, підказки і списування у ході семінарських занять, на заліку) під час вивчення навчального курсу та подальшій роботі над дисертацією є неприпустимими.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами. Спілкування в аудиторії базується на принципах академічної свободи та взаємоповаги.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ 1				Розділ 2			Розділ 3			Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	40	100

Розподіл балів за формами контролю.

- відвідування заняття (пара) — 1; ... 15 пар — до 15 балів

- відповідь під час семінару — 2-3; ... 3 семінари — до 9 балів

- виконання практичного завдання — 2-3; ... 3 практичних завдання — до 9 балів
  - усне опитування — 1-2; ... 3 усних опитування — до 6 балів
  - письмове тестування — 3-5; ... 2 письмових тестування — до 10 балів
  - підготовка та виступ з рефератом — 3-5
- Іспит — до 40 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для іспиту
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни.
2. Навчальний контент (розширений план лекцій).
3. Плани семінарських занять (денне відділення).
4. Плани семінарських занять (заочне відділення).
5. Завдання для самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу.
6. Методичні рекомендації до самостійної роботи.
7. Рекомендовані джерела інформації.
8. Питання до іспиту.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (ДЛЯ МАГІСТРІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ)

Семінарське заняття № 1

Тема: Музикознавство як наукова система

Питання для обговорення:

1. Структура музикознавства.
2. Музикознавство та його типологія.
3. Система теоретичного музикознавства: основні напрями та проблемні сфери.
4. Історичне музикознавство та його провідні засади.
5. Виконавське музикознавство та його специфіка.
6. Сучасна структура музичної науки: основні галузі та напрями.

Література: 12; 15-16; 18; 19; 22; 23; 25-26; 27; 30; 33-34; 38; 39; 41; 49; 51; 61; 63-64; 66; 78; 85-86; 96; 97-98; 100.

Семінарське заняття № 2

Тема: Методологія сучасного музикознавства

Питання для обговорення:

1. Музикознавство в динаміці методологічних трансформацій.
2. Основні методологічні концепції сучасної музичної науки.
3. Провідні дослідницькі методи та підходи сучасного музикознавства.

Література: 12; 13-14; 18; 23; 27; 30; 31; 39; 44; 70; 73-74; 77; 91; 99; 100.

Семінарське заняття № 3

Тема: Стиль та жанр як категорії музикознавства

Питання для обговорення:

1. Поняття стилю та жанру в музиці.
2. Типологія музичних стилів.
3. Принципи класифікації музичних жанрів.
4. Теорія стилю та теорія жанру як фундаментальні напрями сучасної музичної науки.
5. Провідні концепції стилю та жанру в сучасному музикознавстві.

Література: 8; 17; 20; 24; 28; 34-36; 37; 43; 55; 62; 71; 87; 95.

Семінарське заняття № 4

Тема: Музична форма та музична мова

Питання для обговорення:

1. Теорія музичної форми.
2. Діалектика змісту та форми в музиці.
3. Теорія музичного змісту.
4. Музична форма та композиція.
5. Музична мова як інструмент музичного мислення.

Література: 14; 19; 33; 45-46; 83; 90; 108; 110; 117-118; 151.

Семінарське заняття № 5

Тема: Сучасні вимоги до змісту, структури та оформлення наукових праць

Питання для обговорення:

1. Загальні вимоги МОН України до змісту наукових праць.
2. Загальні вимоги МОН України до структури наукових праць.
3. Загальні вимоги МОН України до оформлення наукових праць.
4. Загальні вимоги до кваліфікаційних робіт з проблем музикознавства.

Література: 1-5; 14; 21; 38; 50; 53; 56; 59; 65; 69; 72; 73; 76; 92-93.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (ДЛЯ МАГІСТРІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ)

Семінарське заняття № 1

Тема: Музикознавство як наукова система. Методологія музикознавства

Питання для обговорення:

1. Музикознавство та його типологія.
2. Сучасна структура музичної науки: основні галузі та напрями.
3. Теоретичне музикознавство: основні напрями та проблемні сфери.
4. Історичне музикознавство та його провідні засади.

5. Виконавське музикознавство та його специфіка.
6. Провідні дослідницькі методи та підходи сучасного музикознавства.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Музикознавство як наука про музику.
2. Специфіка музики як виду мистецтва.
3. Музикознавство у взаємозв'язках із іншими галузями мистецтвознавства та гуманітаристики.
4. Музикознавство та його типологія.
5. Сучасна структура музичної науки: основні галузі та напрями.
6. Теоретичне музикознавство як підсистема музичної науки.
7. Основні напрями та проблемні сфери теоретичного музикознавства.
8. Історичне музикознавство як підсистема музичної науки.
9. Провідні засади історичного музикознавства.
10. Виконавське музикознавство та його специфіка.
11. Основні проблемні сфери та напрями виконавського музикознавства.
12. Новітні галузі та напрями сучасного музикознавства.
13. Музикознавство в динаміці методологічних трансформацій.
14. Провідні дослідницькі методи та підходи сучасного музикознавства.
15. Основні методологічні концепції сучасної музичної науки.
16. Генеза та еволюція музично-теоретичної думки в європейській музичній культурі.
17. Музично-теоретична думка античності: загальна характеристика.
18. Музична думка Середньовіччя: загальна характеристика.
19. Музична думка доби Відродження: загальна характеристика.
20. Музично-теоретична думка доби бароко: загальна характеристика.
21. Теорія афектів та її вплив на музичне мистецтво XVII–XVIII ст.
22. Музично-теоретична думка доби класицизму.
23. Музикознавча думка XIX ст.: загальна характеристика.
24. Музикознавство XX ст.: загальна характеристика (етапи, напрями).
25. Наукові концепції видатних вчених-музикознавців XX – поч. XXI ст.
26. Розвиток музикознавчої думки в українській музичній науці.
27. Основні категорії сучасного музикознавства.
28. Поняття стилю в музиці.
29. Типологія музичних стилів.
30. Теорія стилю як фундаментальний напрям сучасної музичної науки.
31. Провідні концепції стилю в сучасному музикознавстві.
32. Поняття жанру в музиці.
33. Принципи класифікації музичних жанрів.
34. Теорія жанру як фундаментальний напрям сучасної музичної науки.
35. Провідні концепції жанру в сучасному музикознавстві.
36. Теорія музичної форми: етапи становлення.
37. Типологія музичних форм.
38. Діалектика змісту та форми в музиці.

39. Музична форма та композиція.
40. Теорія музичного змісту, музична герменевтика та музична семантика.
41. Музична мова: загальна характеристика.
42. Музична мова як інструмент музичного мислення.
43. Методологія науково-дослідницької роботи.
44. Сучасні методологічні засади підготовки наукових праць з проблем музикознавства.
45. Особливості наукового викладу матеріалу музикознавчого дослідження.
46. Загальні вимоги МОН України до змісту та структури наукових праць.
47. Загальні вимоги МОН України до оформлення наукових праць.
48. Вступ до науково-дослідної роботи: загальна характеристика.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. APA – міжнародний стиль оформлення наукових публікацій. URL: http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/bibliography/apa_style.pdf
2. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008–95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення») // Бюлетень ВАК України. 2011. № 9–10. С. 2-6.
3. ДСТУ 2392 – 94. Інформація та документація. Базові поняття : Терміни та визначення : вид. офіц. К.: Держ. стандарт України, 1994. 53 с.
4. ДСТУ 3017 – 95: Видання. Основні види: Терміни та визначення : вид. офіц. К. : Держстандарт України, 1995. 47 с.
5. ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила.: вид. офіц. Київ: Державна наукова установа “Книжкова палата України імені Івана Федорова”, 2013. URL: http://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf
6. ДСТУ 7.1-2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис : загальні вимоги та правила складання : вид. офіц. К. : Держспоживстандарт України, 2007. 48 с.
7. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: вид. офіц. Київ: Державна наукова установа “Книжкова палата України імені Івана Федорова”, 2015. URL: http://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf
8. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : Наказ Міністерства освіти і науки, 12.01.2017 № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
9. Павлів, Н. Г. ДСТУ 8302:2015: офіційні виправлення у 2017 році. URL: <https://www.slideshare.net/naukmalibrary/83022015-2017>
10. Адорно Т. Теорія естетики : пер. з нім. К. : Основа, 2002. 518 с.
11. Антонюк О. В. Інтеграція України в європейський освітній простір // Часопис Нац. муз. акад. України імені П. І. Чайковського : наук. журнал / гол. ред. Рожок В. І. 2009. № 2 (3). С. 19-24.
12. Берегова О. Академічне музичне мистецтво та сучасні інформаційно-комунікаційні технології: дискурс взаємодії // Аспекти історичного музикознавства. 2016. № 8. С. 24 - 35.
13. Бондаренко А. До проблеми термінології у класифікації популярної музики за жанрами, стилями та напрямками // Мистецтвознавчі записки. 2011. № 19. С. 70–77.

14. Виноградов В. Музична фактура як аспект дослідження // Українське музикознавство : науково-методичний міжвідомчий щорічник. Київ: Музична Україна, 1977. Вип. 12. С. 91–108.
15. Горюхіна Н. Національний стиль: поняття і досвід аналізу // Проблеми музичної культури. Вип. 2, Київ : 1989. С. 52–65.
16. Граб У. Б. Мирослав Антонович: інтелектуальна біографія. Еміграційне музикознавство в українському культуротворенні повоєнних десятиліть: монографія. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2019. 456 с.
17. Гребенюк Н. Є. Вокально-виконавська творчість: психолого-педагогічний та мистецтвознавчий аспекти. Київ : Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського, 1999. 269 с.
18. Грица С. Фольклор у просторі та часі. Тернопіль, 2000. 228 с.
19. Давидов М. Виконавське музикознавство : Енциклопедичний довідник. Київ : НМАУ, 2010. 400 с.
20. Дерев'янченко О. Неофольклоризм у музичному мистецтві: статистика та динаміка розвитку в першій половині ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Київ : 2005. 19 с.
21. Дмитренко М. Українська фольклористика другої половини ХІХ століття: Школи, постаті, проблеми. Київ : Вид-во «Сталь», 2004. 384 с.
22. Еко У. Як написати дипломну роботу. Київ: Мандрівець, 2007. 224 с.
23. Жанр музичний // Українська музична енциклопедія, Т.2 / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. 2008. С. 69-72.
24. Зінків І. Модальність як категорія теоретичного музикознавства // Науковий НМАУ ім. П.І.Чайковського. Естетика і практика мистецької освіти : зб. ст. Київ, 2008. Вип.74. С. 245-253.
25. Зінкевич О., Чекан Ю. Музична критика: теорія та методика : навч. посіб. Чернівці : Книги – ХХІ, 2007. 424 с.
26. Зинькевич О. Український музичний авангард: загальна панорама // Культура. Сучасність, 2009. № 2. Київ, 2009. С. 100–105.
27. Іваницький А. І. Історичний синтаксис фольклору. Проблеми походження, хронологізації та декодування народної музики. Вінниця : Нова книга, 2009. 404 с.
28. Ігнатченко Г. Про взаємозв'язок фактурного розвитку і форми // Українське музикознавство : республ. міжвід. наук-метод. зб. Київ, 1981. Вип.15. С.131-141.
29. Іонов В. Історіографія як основа наукової інтерпретації сучасної української музичної культури : автореф. ... канд. мист. : 17.00.03 / Одеська державна музична академія ім. А. В. Нежданової. Одеса, 2010. 19 с.
30. Історія української музики. – В 6 тт.: наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. Ім. М.Т. Рильського; Ред. кол. М.М. Гордійчук (голова), О.Г. Костюк, Т.П. Булат та ін. – К.: Наук. думка, 1989–2004. – ТТ. 1–5.: Т.1 (від найдавніших часів до середини ХІХ ст.). – 447 с.; Т.2 (друга половина ХІХ ст.). – 460 с.; Т.3 (кінець ХІХ – початок ХХ ст.). – 423 с.; Т.4 (1917– 1941) – 615 с.; Т.5 (1941–1960) – 521 с.
31. Калашник М. П. Музичний тезаурус композитора: аспекти вивчення : монографія / Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ : 2010. 251 с.
32. Катрич О. Т. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 – муз. мистецтво / Нац. Муз акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2000. 17 с.
33. Катрич О. Музичне виконавство як інспіруючий чинник // Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка. 2015. Вип. 35. С. 6–12.
34. Катрич О. Т. Стильова ієрархія та стильова концентричність – два погляди на проблему дослідження музично-виконавського стилю // Наук. вісн. Нац. муз. акад.

- України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2001. Вип. 18, кн. 7 : Музичне мистецтво. С. 115-122.
35. Кашкадамова Н. Історія фортеп'янного мистецтва XIX сторіччя. Тернопіль : «АСТОН», 2006. 608 с., нот.
  36. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання на клавішно-струнних інструментах (клавикорд, клавесин, фортепіано) XIV–XVIII ст. / [гол. ред. Задворний С. В.; ред. Зелінський О. С.]. Тернопіль: Астон, 1998. 299 с.
  37. Кияновська Л. Постмодерн як контроверсійний образ гіперінформаційного простору сучасності // Українська та світова музична культура: сучасний погляд: зб. статей наукового вісника НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ: НМАУ, 2005. Вип. 36. С.12–19.
  38. Кияновська Л. Психологічний портрет композитора як джерело пізнання індивідуального стилю // Мистецтвознавство України: зб. наук. пр. Київ: Музична Україна, 2010. Вип. 11. С. 62–64.
  39. Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Наук. записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка Тернопіль, 1999. Серія: Мистецтвознавство. № 2. С. 9 – 16.
  40. Козаренко О. Феномен української національної мови. Львів, 2000. 384 с.
  41. Коменда О. Поняття жанру в сучасному музикознавстві // Музична україністика: сучасний вимір. К.: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського, 2009. Вип. 3. С. 120 - 140.
  42. Коменда О. І. Універсальна творча особистість в українській музичній культурі: автореф. дис ... д-ра мистецтвознавства. К., 2019. К., 2020. 33 с.
  43. Коновалова І. Концептуалізація феномена особистості композитора ХХ ст. в контексті філософсько-культурологічних ідей М. М. Бахтіна // Культура України. Вип 41.: зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури; за заг. ред. проф. В. М. Шейка. Х.: ХДАК, 2016. С. 8 – 17.
  44. Коновалова І. Феномен композитора в часопросторі європейської музичної культури ХХ століття: модуси теоретичного осягнення : монографія. Х. : ТОВ «Планета-Принт», 2018. 480 с.
  45. Кононова О. В. Музична культура Харкова кінця XVIII – початку ХХ ст. Харків : Основа, 2004. 176 с.
  46. Копиця М. Питання джерелознавства ХХ століття у світлі ідей музичної україністики І. Ф. Ляшенка // Культурологічні проблеми української музики: Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. К., 2002. Вип. 16. С. 49 – 52.
  47. Копиця М. Епістологія в лабіринтах музичної історії: моногр.; до 100-річчя Національної музичної академії України. К.: Автограф, 2008. 528 с.
  48. Корній Л. П. Історія української музики. В 3 ч. Ч. 3. XIX ст. : підручник. К. ; Х. : Вид-во М. П. Коць, 2001. 480 с.
  49. Корній Л. П., Сюта Б. О. Українська музична культура. Погляд крізь віки. – Київ : Муз. Україна, 2014. 592 с.
  50. Котляревський А. Музичні системи європейського мистецтвознавства. Київ : Музична Україна, 1983. 234 с.
  51. Коханик І. Інтертекстуальність та проблема стильової єдності музичного твору // Київське музикознавство. Текст музичного твору: практика і теорія. Київ : НМАУ ім. Чайковського, КДВМУ ім. Глієра, 2001. Вип. 7. С. 90 – 96.
  52. Коханик І. Музичний твір: взаємодія стабільного і мобільного в аспекті стилю // Науковий вісник. Вип. 20. Музичний твір: проблема розуміння. – К. : Нац. муз. академія України ім. П. І. Чайковського, 2002. – С. 44-51.
  53. Крушельницька О. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К. : Кондор, 2003. 189 с.
  54. Лігус О. М., Лігус В. О. Проблема стилю в музикознавчих дослідженнях: досвід систематизації // Young Scientist». № 1 (53). January, 2018. С. 673-676.

55. Лігус О.М., Лігус В.О. Теоретичні аспекти проблеми стилю в музикознавчих дослідженнях ХХ – початку ХХІ століття // Вісник КНУКіМ Серія «Мистецтвознавство». 06.2019. С. 106-111.
56. Лисенко О. Музичне виконавство та проблема його системного вивчення // Наук. вісн. нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2000. Вип. 7. С. 162-170.
57. Лісецький С.Й. Про сучасну концепцію українського історичного музикознавства // Мистецтвознавчі записки, 21. К., 2012. С. 3–9.
58. Лошков Ю. І. Генеза та становлення диригентського виконавства в Україні: моногр. Х. : ХДАК, 2007. 235с.
59. Марік В. Концептуальна система сучасного вітчизняного музикознавства // Музичне мистецтво і культура. Вип.. 22. Одеса, 2016. С. 237-249.
60. Маркова О. Виконавське музикознавство як феномен української наукової традиції // Виконавське музикознавство : енциклопедичний довідник. К., 2009. С. 4–13.
61. Мельник Л. О. Музична журналістика: теорія, історія, стратегії (на прикладах із щоденної преси Львова від початків до сьогодення) : монографія. Львів : ЗУКЦ, 2013. 383 с.
62. Мірошниченко С. Композиторський професіоналізм як категорія музикознавства // Українське музикознавство: республ. Міжвідомчий наук.-метод. зб. К.: Муз. Україна, 1981. Вип 16. С. 17–31
63. Москаленко В. Лекції з музичної інтерпретації : Навчальний посібник. Київ : Нац. муз. акад.. України ім. П. І. Чайковського, 2013. 134 с.
64. Москаленко В. Музичний твір як текст // Київське музикознавство: Текст музичного твору: практика і теорія: збірка статей; [гол. ред. І.А. Котляревский; ред. кол. С.Й. Гриця, Ю.А. Зільберман, О.С. Зінкевич, С.В. Тишко, .М.Р. Губаренко ; упор. В.Г. Москаленко]. Київ, 2001. Випуск 7. С. 3–10.
65. Москаленко В. Про розуміння музичного твору // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського: зб. статей. Вип. 20 : Музичний твір: проблема розуміння. Київ, 2002. С. 3-13.
66. Москаленко В.Г. Про специфіку музичної інтерпретації // Київське музикознавство. Вип. 2. Київ, 1999. С. 23–32.
67. Москаленко В. Г. Творчий аспект музичного стилю // Київське музикознавство. Київ , 1998. Вип. 1. С. 87-93.
68. Москаленко В. Теоретичний та методичний аспекти музичної інтерпретації: автореф. дис. ... докт. мистецтвознав. : 17. 00. 02 / Київська держ. консерваторія ім. П. І. Чайковського. Київ, 1994. 25 с.
69. Музична естетика західноєвропейського Середньовіччя / упор. В. Шестаков. К.: Муз. Україна, 1976. 264 с.
70. Немкович О. Українська музикознавча наука як підсистема духовної культури: генезис та етапи становлення: автореф. дис. ....д-ра мистецтвознав. 26. 00. 01. – теорія та історія культури. Київ : ДАККіМ, 2008. 36 с.
71. Олексюк А., Олексюк М. Дослідження народно-інструментального мистецтва України у наукових студіях ХХ століття // Музичне мистецтво ХХІ століття: історія, теорія, практика: зб. наук. пр. Інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка [заг. ред. та упоряд. А. Душного] № 4. Дрогобич – Кельце – Каунас – Алмати: Посвіт, 2018. С. 111-120.
72. Опанасюк О. Іntenціонально-стильовий вимір європейської та української музичної культури кінця ХІХ – початку ХХІ ст. // Синергетична парадигма простору культури: монографія / наук. ред В. Шульгіна. К.: НАКККіМ, 2014. 131–176 с.
73. Павлишин С. Музика двадцятого століття: навч. посіб. Львів: БАК, 2005. 232 с.
74. Польська І. І. Камерний ансамбль // Енциклопедія Сучасної України. Т. 12. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. С. 112–114.
75. Польська І. І. Камерний ансамбль : феноменологія жанру // Камерно-інструментальний ансамбль : історія, теорія, практика : зб. ст. / Наукові збірки Львівської національної

- музичної академії ім. М. В. Лисенка. Вип. 24. Серія : Виконавське мистецтво. Львів : Сполом, 2010. С. 4-14.
76. Польська І. І. Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві // *Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури / за заг. ред. В. М. Шейка. Харків : ХДАК, 2014. Вип. 46. С. 267–275.*
  77. Польська І. І. Система музичного ансамблю // *Теоретичні та практичні питання культурології : зб. наук. ст. / Ред.-упоряд. Т. В. Мартинюк. Вип. 4. Мелітополь : В-во “Мелітополь”, 2001. С. 88-97.*
  78. Польська І. І. Соціальні функції камерного ансамблю // *Культура України : Зб. наук. пр. – Вип. 14. Мистецтвознавство. Філософія / Харк. держ. акад. культури; Відп. ред. М. В. Дяченко. Х. : ХДАК, 2004. С. 138-147;*
  79. Пясковський І. До питання національної ідентифікації в музичному мистецтві // *Українське музикознавство. Вип. 35. Київ, 2006. С. 300–303.*
  80. Пясковський І. Б. До проблеми семіотичного аналізу музичного тексту // *Київське музикознавство : зб. ст. / Київ. держ. вище муз.уч-ще ім. Р. М. Глієра ; упоряд. В. Г. Москаленко. Київ, 2001. Вип. 7. : Текст музичного твору : практика і теорія. С. 37–41.*
  81. Пясковський І. Феноменологія музичного мислення // *Наук. вісник Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2000. Вип. 7 : Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття. С. 46-56.*
  82. Рожок В. І. Музична освіта в Україні на межі століть: реалії, проблеми та перспективи // *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : науковий журнал / гол. ред. Рожок В. І. 2009. №1(2). С.3-14.*
  83. Рябуха Н. О. Виконавська інтерпретація як метод пізнання музичного твору // *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв : зб. наук. пр. Х.: ХДАДМ, 2009. № 16. С. 135–142.*
  84. Рябуха Н. Звуковий образ світу: онто-сонологічне дослідження фортепіанного мистецтва ХХ – початку ХХІ ст.: монографія. Харк. держ. акад. культури. Х.: Вид-во Бровін О.В., 2016. 336 с.
  85. Савицька Н. Хронос композиторської життєтворчості: монографія. Львів: Сполом, 2008. 320 с.
  86. Самійленко О. Наукові обрії сучасного українського музикознавства // *Мистецтвознавство України : зб. наук. праць. Київ : Музична Україна, 2010. Вип.. 11. С. 38-45.*
  87. Самойленко О. І. Музикознавство і методологія гуманітарного знання. Проблема діалогу : Монографія. Одеса: Астропринт, 2002. 244 с.
  88. Сокол О. Виконавські ремарки: образ світу і музичний стиль: моногр. Одеса: Астропринт, 2013. 276 с.
  89. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки : посібник. Вінниця : Нова Книга, 2013. 176 с.
  90. Сjuta Б. О. Проблеми організації художньої цілісності в українській музиці другої половини ХХ століття. Київ, 2004. 120 с.
  91. Тарасова О. О. Артикуляція: генезис поняття // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харк. держ. акад. культури. Х., 2005. Вип. 16 : Мистецтвознавство. Філософія. С. 270–278.*
  92. Чекан Ю. До питання визначення предмету історії музики // *Матеріали міжнародної наукової конференції «Музично-історичні концепції у минулому і сучасності». Львів: Сполом, 1997. С. 17–23.*
  93. Чекан Ю. Інтонаційний образ світу : монографія / [рец.: Кримський С. Б., Москаленко В.Г.] К. : Логос, 2009. 228 с.
  94. Черкашина М. Опера ХХ століття. Нариси. К., 1981. 208 с.

95. Шаповалова Л. В. Виконавська рефлексія як об'єкт інтерпретології. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти; зб. наук. пр. Харків. Держ. Ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2010. Вип. 29: Когнітивне музикознавство. С. 549-565.
96. Шейко В. М., Кушнарченко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : Підручник. Київ: Знання-Прес, 2002. 295 с.
97. Шип С. Знакова функція та мовна організація музичного мовлення. Автореф. дис... докт. мист. – Київ, 2002. – 42 с.
98. Шип С. Музична форма від звуку до стилю: навч. посіб. Київ : Заповіт, 1998. 368 с.
99. Шип С. Музичний жанр в методологічному аспекті // Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 16. Культурологічні проблеми української музики (наукові дискурси пам'яті академіка І. Ф. Ляшенка. Київ, 2002. – С. 154–177.
100. Шреєр-Ткаченко О. Я. Історія української музики. Ч. 1. Київ: Муз. Україна, 1980. 198 с.

Допоміжна література

101. Андросова Д. Мінімалізм в музиці: напрямок і принцип мислення: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. – музичне мистецтво; Нац. муз. акад. України. К.: НМАУ, 2005, 20 с.
102. Батанов В. Універсалізм композиторської особистості в музичному мистецтві ХХ – початку ХХІ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтв; 17.00.03 – муз. мистецтво. Одеська нац. муз. академія ім. А. Нежданової. Одеса, 2016. 16 с.
103. Богданов В. Історія духового музичного мистецтва України (від найдавніших часів до поч. ХХ ст.). Харків : ХДУМ, 2007. 350 с.
104. Герасимова-Персидська Н.О. Нове в музичному хронотопі кінця тисячоліття // Українське музикознавство. Вип. 28. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1998. С. 32–47.
105. Гоменюк С. Музичний хронотоп: предмет і явище. Типологія форм часопросторової організації в авангардній музиці : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 «Музичне мистецтво» / НМАУ ім. П. І. Чайковського. К., 2006. 18 с.
106. Грібіненко Ю. О. Музична полістилістика у світлі теорії інтертекстуальності : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. 17.00.03 / Одеська державна музична академія ім. А.В. Нежданової. Одеса, 2006. 19 с.
107. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Харків. держ ун-т ім. І. П. Котляревського. Харків, 2008. 16 с.
108. Лисенко М. В. Характеристика музичних особливостей українських дум і пісень, виконуваних кобзарем Вересаєм. К.: Муз. Україна, 1955. 88 с.
109. Малиновська Н. Творчий процес композитора у його гендерних проявах: психобіологічний контекст // Українське музикознавство: зб. наук. праць. Київ, 2016. Вип. 41. С. 91 – 110.
110. Морєва Є. Музичний твір як вид дискурсивної практики: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.02 «Музичне мистецтво»; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. К., 2005. 18 с.
111. Музична освіта в Україні: Сучасний стан, проблеми розвитку: Матеріали наук.-практ. конф. / Академія мистецтв України; Голова ред. колегії акад. І.Д. Безгін. К. : Кий, 2001. 174 с.
112. Посвалюк В. Т. Мистецтво гри на трубі в Україні : монографія. Київ : КНУТКіМ, 2006. 400 с.
113. Протопопова О. Музичний постмодернізм: досвід опрацювання проблеми // Київське музикознавство : зб. статей. Вип. 38. Культурологія та мистецтвознавство. Київ, 2011. С. 33-42.

114. Ракунова І.М. Новітні композиторські технології (на прикладі творчості Алли Загайкевич) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. 17.00.03 / НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, 2008. 18 с.
115. Северинова М. Ю. Художньо-світоглядні традиції у творчості українських композиторів 80-90-х рр. ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства ; 17.00.01 / КНУКіМ. Київ, 2002. 20 с.
116. Цареградська Т. В. Музична теорія у вищому навчальному закладі: що далі? // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : науковий журнал / гол. ред. Рожок В. І. 2009. № 2 (3). С. 52-60.
117. Чернова І. В. Музичне виконавство в ситуації постмодернізму : автореф. дис. ...канд. мистецтвознавства ; 17. 00.01 / Львівська державна музична академія ім. М. В. Лисенка. Львів, 2007. 20 с.
118. Чернявська М.С. Епоха романтизму в фортепіанній музиці (до проблеми різноманіття фортепіанних стилів ХІХ століття) // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Зб. наук. пр. Вип. 20 / За заг. ред. акад. Євтуха М. Б., укл. О. В. Михайличенко. Київ: Вид. центр КНЛУ, НМАУ, 2002. С.186-191.
119. Шип С. Задум музичного твору у лінгвосеміотичному аспекті// Музична україністика: сучасний вимір: зб. наук. ст. пам'яті композитора й музикознавця, д-ра мистецтвозн., проф. Антона Мухи. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського., 2009. Вип 3. С. 105 – 119.
120. Щепакін В. М. Музична культура Сходу і Півдня України другої половини ХІХ – початку ХХ століть: Європейські виміри : монографія. Харків : ТОВ «Планета-Принт», 2018. 479 с.
121. Adler G. Umfang, Methode und Ziel der Musikwissenschaft. – Leipzig, 1885.
122. Beard D., Gloag K. Musicology. The Key concept. London, New York : Rourledge, 2005.
123. Bessler H. Grundfragen des musikalischen Horens und Grundfragen der Musikästhetik. *Aufsätze zur Musikästhetik und Musikgeschichte*. Leipzig, 1978. S. 15-29.
124. Dahlhaus C. Grundlagen der Musikgeschichte. Köln, 1977. 263 s.
125. Hall D., Hess J. T. Perception of musical interval tuning // *Music Perception*. 1984. № 2. P. 166-195.
126. Lissa Z. Zur periodisierung der Musikgeschichte // *Beiträge zur Musikgeschichte*. 1960. № 2.
127. Lyotard J. Music and Postmodernity // In: «Postmodernism, Music and Cultural Theory» / Ed. D. Bernet. Special Issue of «New Formations». 2009. P. 37 – 45.
128. McLaren B. A brief History of Microtonality in the Twentieth Century // *Xenharmonikon*. Vol. 15. 1998. 130 p.
129. Modern culture studies and art history: an experience of Ukraine and EU : Collective monograph. Riga : Izdevniecība “Baltija Publishing”, 2020. 540 p.
130. Musical art: historical and theoretical discourse : collective monograph / I. Konovalova, I. Polskaya, O. Roshchenko, etc. – Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2020. – 144 p.
131. Nettle B. Theory and method in ethnomusicology. New York, 1964. 318 p.
132. Riemann H. Grundniss der Musikwissenschaft. Leipzig, 1908.
133. Riemann H. Geschichte der Musiktheorie im IX bis XIX Jahrhundert. Leipzig, 1898.
134. Rob Young. Modern music. London: Verso, 2009. 475 p.
135. Sachs C. Historja instrumentów muzycznych. Warszawa : PWM, 1975. 556 p.
136. Sachs C. Die Musik der alten Welt in Ost und West. Berlin : Musikverlag, 1968. 186 p.
137. Sachs C. Rhythm and Tempo : A Study of Music History. New York : Norton, 1953. 391 p.
138. Theodor W. Adorno. Asthetische theorie. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1995. 517 p.
139. Stockhausen K. «Intuitive Music» // Stockhausen K., Stockhausen on Music: lectures and Interviers / compiled by Robin Macoie. London and New York: Matron Boyars, 1989. P. 112–125.
140. Wiora W. Historische und systematische Musikforschung // *Musikforschung*. 1948. № 1.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського – mtlib.org.ua/
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка – <http://korolenko.kharkov.com/e-katalog.html>
4. Інтернет-ресурси:
  - Мета – українська пошукова система. – <http://www.meta-ukraine.com>.
  - Пошукова система Google. – <http://www.google.com>.
  - Законодавство України – <https://rada.gov.ua/news/zak>
  - Наукова періодика України – <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334>.
  - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
  - Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти – <http://num.kharkiv.ua/share/intermusic/>
  - Науковий вісник Національної музичної академії України – <http://naukvisnyknmau.com.ua/>
  - Українське музикознавство – <http://musicology.com.ua/>
  - Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка – <https://muzuniversum.com/index.php/journal>
  - Аспекти історичного музикознавства – [http:// num.kharkiv.ua/share/aspekty/](http://num.kharkiv.ua/share/aspekty/)
  - Науковий вісник Одеської національної музичної академії імені А.В.Нежданової «Музичне мистецтво і культура» – <http://music-art-and-culture.com/index.php/music-art-and-culture-journal>
  - Мистецтвознавчі записки – <http://journals.uran.ua/mz>
  - Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство – <https://nakkkim.edu.ua/science/vidannya-akademiji>
  - Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва – <http://journals.uran.ua/visnyknakkkim>
  - Innovation in Higher Arts Education (2001–2004) URL: <http://www.isoc.siu.no/isocii.nsf/projectlist/10048>.
  - An EAIE Comment: The European Higher Education Area Joint Declaration of the European Ministers of Education Signed in Bologna, 19 June // Сайт Берлінського самміту по Болонському процесу: <http://www.bologna-berlin 2003>.
  - APA – міжнародний стиль оформлення наукових публікацій. URL: http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/bibliography/apa_style.pdf

Навчальне видання

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ В ГАЛУЗІ МУЗИКОЗНАВСТВА

**Програма та навчально-методичні матеріали
до курсу**

Укладач:

І.І. Польська, доктор мистецтвознавства, професор

Комп'ютерний набір І.І. Польська
Комп'ютерна верстка І. Колесник

Друкується в авторській редакції

План 2023

Підписано до друку _____ 2023 р. Формат 60x84/16

Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф

Ум. друк. арк. _____ Тираж 100. Зам № _____

ХДАК, 61057, Харків -57, Бурсацький узвіз, 4

Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК